

Finlands Läkarförbund

Läkarförbundet förenar läkarkåren

Finlands Läkarförbund är en yrkessammanslutning och självständig fackorganisation som representerar läkare från alla medicinska områden i Finland. Medlemskapet är frivilligt. Både förbundet och medlemmarna arbetar på många olika sätt för patienternas bästa och för att förbättra det finländska hälso- och sjukvårdssystemet. Antalet medlemmar uppgår till mer än 21 000, vilket motsvarar omkring 94 % av landets alla läkare.

Läkarförbundets uppgift är att utveckla läkarnas yrkesskicklighet och verka för humanitet, etik och kollegialitet. Förbundet sammanför medlemmarna för att främja dessa värden och bevaka medlemmarnas gemensamma yrkesmässiga, sociala och ekonomiska intressen. Förtroendevalda drar upp riktlinjer för verksamheten. På kansliet i Helsingfors arbetar ca 70 anställda.

Att verka för läkaretiken har varit en av förbundets primära uppgifter allt sedan starten år 1910. Förbundet är aktivt både nationellt och internationellt när det gäller arbetet med etiska frågor och patientsäkerhet. Förbundet drar också upp etiska regler för medlemmarna.

Med stöd av medlemmarnas sammantagna, yrkesmässiga kunskande arbetar förbundet för att utveckla hälso- och sjukvården i Finland och förbättra den medicinska utbildningen och yrkesskickligheten. För att nå sitt mål samarbetar förbundet också regelbundet med andra organisationer och sammanslutningar inom vården och i den fackliga sektorn. En central uppgift för förbundet är att bevaka löne- och andra arbetsvillkor för sina medlemmar. Statliga myndigheter beviljar läkarlegitimation och svarar för övervakningen.

Finlands Läkarförbund deltar i många internationella läkarorganisationers verksamhet. De viktigaste är Världsläkarförbundet, alltså World Medical Association (WMA), Standing Committee of European Doctors (CPME), European Union of Medical Specialists (UEMS), European Union of General Practitioners (UEMO) och Nordiska Läkarrådet (NLR).

Finländska läkare har strejkat för bättre löner.

Finlands Läkarförbund har till uppgift att

- Arbeta för att utveckla läkarprofessionen
- Föreina läkarna som yrkeskår
- Slå vakt om läkarnas intressen
- Främja hälsa och arbeta för patienternas bästa
- Försvara humanitet och etiska värden i Finland och internationellt

Slår vakt om medlemmarnas intressen

Läkarförbundet är känt som en av Finlands starkaste och mest inflytelserika fackliga organisationer. Förbundet är medlem i AKAVA, den fackliga centralorganisationen för högutbildade i Finland.

Läkarna är högt utbildade experter. Lönen bör alltså motsvara både professionell status och arbetets krävande natur. Finlands Läkarförbund förhandlar om medlemmarnas löner i den kommunala och statliga sektorn. Det sker i nära samarbete med Tandläkarförbundet och Veterinärförbundet, med vilka Läkarförbundet har ingått en förhandlingskartell.

Förutom lönefrågor omfattar förbundets intressebevakning även arbetstids- och jourarrangemang och arbetsbelastningen för läkare.

Hälso- och sjukvård för patientens bästa

Finlands Läkarförbund deltar aktivt i det arbete som riksdag, regering och flera andra myndigheter och beslutsfattande organ utför för att utveckla hälso- och sjukvården i Finland. Förbundet har den bästa möjliga expertisen för detta i och med att den representerar nästan hela den finländska läkarkåren. Att garantera alla högklassig vård ligger i både läkarnas och patienternas intresse.

Läkarförbundet kommer årligen med flera förslag och utlåtanden för att utveckla vården och lagstiftningen. Målet är att trygga tillgången till god vård för alla patienter. Hälsovårdstjänsterna måste få nödvändiga resurser och patientens rätt att välja läkare och vårdplats måste tillgodoses.

Utvecklar läkarutbildningen

Läkarförbundet utvecklar läkarnas grundutbildning, specialistutbildning och fortbildning i samarbete med universiteten och specialistläkarföreningarna. Kliniskt arbete är en väsentlig del av grundutbildningen. Den finländska läkarutbildningen värderas högt även internationellt.

Nästan två tredjedelar av de finländska läkarna är specialister. Det finns 49 specialiteter i Finland. För 16 krävs femårig utbildning, medan de övriga 33 specialiteterna har sexåriga utbildningsprogram.

För att komplettera det officiella specialiseringssystemet har Läkarförbundet infört flera så kallade specialkompetenser. De kan bestå av någon helhet inom ett specifikt medicinskt verksamhetsområde som fordrar krävande specialkunskaper. Förslag till nya skärskilda kompetenser kommer i regel från specialistläkarföreningar.

I januari varje år ordnar Läkarförbundet Finlands största medicinska kongress, Läkardagarna. Förbundet ger också medlemmarna flera andra möjligheter till fortgående medicinsk fortbildning under året.

Läkarförbundet har gjort ett banbrytande arbete för att förbättra kvaliteten på hälso- och sjukvården. Enligt de Etiska regler för kvalitetsrevision i hälso- och sjukvården som förbundets styrelse har antagit bör varje läkare ”fortlöpande med hjälp av självskattningsmetoder värdera kvaliteten på sitt arbete och nivån på sitt kunnande”.

Förbundet delar årligen ut kvalitetspris till projekt som har visat sig främja en väl fungerande hälsovård och behandling av patienter.

Representanter för Finlands Läkarförbund överräcker Världsläkarförbundets Helsingforsdeklaration till Finlands president Urho Kekkonen år 1964.

Försvarar etiska värderingar i Finland och internationellt

Att arbeta för etiska principer har alltid varit en viktig uppgift för Finlands Läkarförbund. Redan när det grundades år 1910 hade den förste ordföranden förhoppningen att förbundet skulle bli ”yrkeskårens hjärta och samvete”.

De snabba medicinska framstegen ställer ideligen läkarna inför nya etiska frågor. Med några års mellanrum publicerar Läkarförbundet en sammanställning av etiska kommitténs uppfattning i olika etiska frågor och etiska föreskrifter som förbundet har utfärdat. Publikationen delas ut till förbundets alla medlemmar och används som kursmaterial i läkarutbildningen.

Finland har aktivt engagerat sig i arbetet med att åstadkomma internationella etiska bestämmelser, såväl via Världsläkarförbundet WMA som via CPME (Comité Permanent des Médecins Européens), alltså samarbetsorganisationen för Europas läkarförbund. De viktigaste initiativen rör patienträttigheter, kontinuerlig kvalitetsförbättring och telemedicin. Finlands Läkarförbund var också en av huvudaktörerna när de etiska principerna för medicinska försök på människor förnyades, den process som gällde Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects (Helsingforsdeklarationen).

Service till medlemmarna

Läkarförbundet bevakar medlemmarnas intressen, står till tjänst med högklassig rådgivning och erbjuder medlemsförmåner. Förbundets experter på intressebevakning hjälper medlemmarna både med arbetsrelaterade juridiska problem och med frågor som rör löner, avtal och social trygghet.

Alla förbundsmedlemmar får Finlands Läkartidning som utkommer en gång i veckan. Tidskriften är den medicinska publikation som finländska läkare läser mest. Medlemmarna kan även läsa artiklarna på internet.

Förbundet erbjuder sina medlemmar de internetjänster som läkarna behöver i sitt yrke. Alla medlemmar och medicine studerande får kostnadsfritt ett användarnamn, som ger fri tillgång till medlemssidorna på nätadressen www.medassoc.fi, medicinska databaser och andra nyttiga FiMnet-tjänster (Finnish Medical Network).

Till medlemsförmånerna hör även försäkringsskydd. Medlemsavgiften inkluderar en patientförsäkring för privatpraktiserande läkare och förbundet har också förhandlat sig till flera andra förmånliga försäkringar som medlemmarna kan ta om de vill.

Läkarförbundets medlemmar kan kostnadsfritt bli medlemmar i Läkarnas arbetslöshetskassa. Den betalar ut en inkomstrelaterad dagpenning vid arbetslöshet. Förbundet har även en egen arbetsförmedling. Läkare som planerar att arbeta i något annat land får information från förbundet om hur man ansöker om rätt att utöva yrket där. Dessutom ges upplysningar om möjligheterna att få anställning i en rad olika länder.

Nästan alla läkare är medlemmar

Medlemskapet i Finlands Läkarförbund är frivilligt, men nästan alla läkare som verkar i Finland är medlemmar. Hela årsklasser med läkarstuderande blir medlemmar i förbundet efter det fjärde studieåret, det vill säga när de börjar arbeta som läkare för första gången. Utländska läkare kan gå med i förbundet om de har tillstånd att verka som läkare i Finland och en rekommendation om medlemskap av chefläkaren på sin arbetsplats.

Medlemmarna väljer beslutsfattare

Läkarförbundets högsta beslutande organ är fullmäktige, bestående av 60 personer, som utses av medlemmarna vart tredje år. Fullmäktige fastställer riktlinjerna för verksamheten och godkänner budgeten. Fullmäktigeförsamlingen väljer även Läkarförbundets ordförande och styrelsens övriga ledamöter.

Den praktiska verksamheten leds av styrelsen som består av 10 ledamöter. Styrelsens ordförande verkar även som förbundets ordförande. Styrelsen får hjälp av flera utskott som bland annat koncentrerar sig på medlemmarnas intressebevakning, hälsopolitiska riktlinjer, läkarutbildning, etik och ekonomi.

Kommunernas hälsocentraler svarar för primärvård.

Hälso- och sjukvård i Finland

Hälsovården i Finland är tillgänglig för alla oberoende av ekonomisk situation. Allmän hälsovård finansieras i huvudsak med skattemedel.

Barnadödligheten i Finland är en av världens lägsta och ligger under 3 promille. För en nyfödd flicka är den förväntade livslängden 83 år och för en pojke 76 år.

Hjärt- och kärlsjukdomar, riklig alkoholkonsumtion och olycksfall förkortar den förväntade livstiden för män. Dödligheten i hjärt-kärlsjukdomar har minskat under de senaste decennierna till följd av effektiv hälso- och kostupplysning, men det är fortfarande vanligt med för höga blodkolesterolnivåer och fetma. Däremot är rökning och drogmisbruk mindre vanligt i Finland än i Europa i genomsnitt.

Målet för finländsk hälsopolitik är att bevara medborgarnas funktionsförmåga och hälsa längre, förbättra livskvaliteten och minska hälsoskillnaderna både regionalt och mellan befolkningsgrupper. Speciellt i primärvården betonas vikten av förebyggande hälsovård.

Primärvård

Finland är indelat i flera hundra kommuner som alla ansvarar för att ordna hälso- och sjukvård för sina invånare. Primärvården sköts av hälsocentraler som upprätthålls av enskilda kommuner eller av flera närbelägna kommuner gemensamt. Kommunerna har också rätt att köpa tjänster av andra kommuner eller av den privata sektorn.

Hälsocentraltjänsterna omfattar läkarbesök, tandvård, förebyggande vård och miljö-hälsovård. Hälsocentralerna driver även mödra- och barnavårdscentraler samt svarar för skolhälsovården.

När det gäller primärvården har största delen av Finlands kommuner övergått till ett system med befolkningsansvar, alltså ett husläkarsystem. Målet är att patienten ska kunna kontakta sin läkare och få behovet av behandling utrett inom tre arbetsdagar. Det har lett till en närmare relation mellan läkare och patienter. Kontinuitet i primärvården har också minskat behovet av undersökningar på sjukhus.

Poliklinisk vård erbjuds även av privatmottagningar och företagshälsovårdsenheter. Arbetsgivare är skyldiga att ordna företagshälsovård åt sina anställda. Cirka 6 procent av de finländska läkarna arbetar inom företagshälsovården, som erbjuder både förebyggande tjänster och primärvård.

Specialiserad sjukvård

Finland är indelat i 21 sjukvårdsdistrikt som alla erbjuder sina invånare specialist-läkarkonsultationer och -vård. De lokala, kommunala myndigheterna ansvarar för finansieringen av den specialiserade sjukvården för invånarna inom sitt område.

Jämfört med andra länder är antalet bäddplatser på sjukhus relativt högt i Finland. Trenden har varit att minska antalet bäddplatser genom att nivåstrukturera vården och genom att remittera fler patienter till öppen vård. Antalet akutenheter har även skurits ner i ett försök att minska kostnader och läkarnas arbetsbörda.

Kostnader för vård

Det statliga stödet för vården till kommunerna bestäms av befolkningstalet, åldersstrukturen och morbiditeten. Samtidigt som den offentliga sektorn de senaste åren har dragit ner på utgifterna för vården har hushållens kostnader ökat.

Finland lägger mindre pengar på hälso- och sjukvården än de flesta andra EU-länder. Det beror dels på att systemet är effektivt, dels på den relativt låga lönenivån inom hälsovården i Finland. Läkarförbundet har vid upprepade tillfällen krävt mer resurser till vården.

Privat hälso- och sjukvård

Privat läkarbehandling kompletterar den vård som kommunerna erbjuder. Framför allt i städerna erbjuder många läkare, tandläkare och fysioterapeuter privat vård. Det finns även några små privata sjukhus.

Mer än 10 % av de finländska läkarna får sin utkomst enbart genom att arbeta på privatmottagningar. Omkring en tredjedel av läkarna har privat mottagning vid sidan av sitt arbete på sjukhus eller hälsocentral. De flesta läkare med privat mottagning arbetar vid grupp-mottagningar.

Den obligatoriska sjukförsäkringen ersätter en del av de läkararvorden som patienter betalar inom den privata vården, kostnader för receptbelagda mediciner och resekostnader som uppstår i samband med behandling av sjukdom. Ersättningssystemet omfattar alla finländska läkare och administreras av Folkpensionsanstalten.

Över hälften av de finländska läkarna är kvinnor

Läkaryrket i Finland

Det finns mer än 21 000 legitimerade läkare i Finland. Mer än 800 läkare i arbetsför ålder bor utomlands och omkring 400 läkare som inte är finska medborgare utövar yrket här. Mer än hälften av de finländska läkarna är kvinnor.

Läkarutbildning

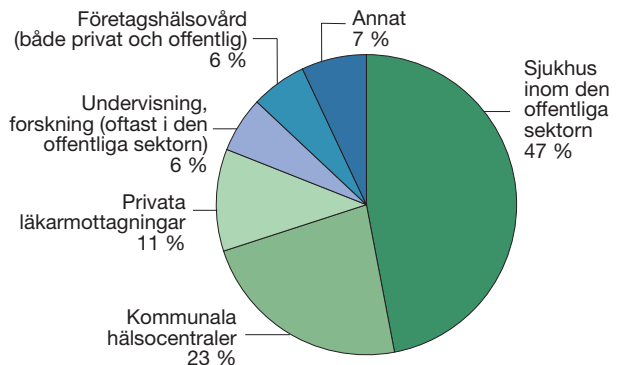
Fem universitet i Finland erbjuder läkarutbildning (Helsingfors, Tammerfors, Åbo, Uleåborg och Kuopio). Grundutbildningen för läkare tar cirka sex och ett halvt år och leder till medicine licentiatexamen.

Antalet studenter som antas till medicinska fakulteter har varierat kraftigt de senaste decennierna. På grund av läkarbrist framför allt inom primärvården har antalet medicine studerande ökat till cirka 600 per år. Läkarförbundet anser dock att man i stället för att öka antalet läkarstuderande bör trygga tillgången på läkare i den offentliga sektorn genom bättre löner och arbetsförhållanden.

Studerandena kommer i kontakt med patienter redan från början av sin utbildning. Man har infört problembaserad inläring. Alla medicinska fakulteter har speciella forskarlinjer för studenter med intresse för vetenskaplig forskning.

Under den kliniska perioden deltar studerandena i arbetet på olika avdelningar vid sjukhus och hälsocentraler och tränar då de färdigheter som behövs i läkaryrket. Efter varje klinisk kurs måste studerandena klara en avslutande tentamen för den aktuella specialiteten.

Finländska läkare enligt huvudtjänst

Finlands Läkareförbund deltar aktivt i Nordiska Läkarrådets verksamhet.

Utlänningars rätt att utöva läkaryrke i Finland

Alla arbetstagare som kommer till Finland från andra länder måste skaffa sig ett uppehållstillstånd ifall anställningen varar längre än tre månader. Bostadsortens polis beviljar tillståndet. Medborgare från stater inom EU behöver inget arbetstillstånd.

Läkare från en stat inom EU eller EES (Europeiska ekonomiska samarbetsområdet) kan få tillstånd att utöva läkaryrket i Finland på basis av de direktiv som gäller läkares fria rörlighet och ländernas ömsesidiga erkännande av utbildningsbevis. De nordiska länderna har dessutom en nordisk överenskommelse om gemensam arbetsmarknad för viss hälso- och sjukvårdspersonal och veterinärer.

Rättsskyddscentralen för hälsovården utvärderar och godkänner utbildningen av hälsovårdspersonal och godkänner examina. Läkare behöver ett sjukförsäkringsnummer som fås från Folkpensionsanstalten sedan tillstånd har beviljats.

När en läkare från en stat inom EU eller EES beviljas tillstånd ställs det inga krav på språkkunskaper, men arbetsgivarna, kommunerna till exempel, kan kräva intyg på läkarens språkkunskaper. Det är svårt att behandla patienter i Finland om man inte kan finska.

För att få rätt att utöva läkaryrket i Finland måste en läkare från en stat utanför EU/EES genomgå en praktisk utbildning och avlägga ett tredelat prov som innefattar frågor om förvaltning, lagstiftning och klinisk medicin samt en praktisk del som testar läkarens individuella förmåga att hantera normala kliniska situationer. Man måste även genomgå ett språkprov.

Tillstånden beviljas gradvis. Det första tillståndet gäller endast för sjukhusarbete. Det kan senare utvidgas så att det även gäller arbete på hälsocentral och därefter vid andra institutioner och privata läkarmottagningar. Tillstånden beviljas alltid för en bestämd tidsperiod. Om en läkare med utvidgat tillstånd blir finsk medborgare kan Rättsskyddscentralen för hälsovården (www.teo.fi) auktorisera honom eller henne att självständigt utöva läkaryrket som legitimerad läkare.

Finlands Läkarförbund
Backasgatan 2 • PB 49 FIN-00501 Helsingfors • Finland
Tel. +358-9-393 091
Fax + 358-9-393 0794
fma@fimnet.fi
www.medassoc.fi

